

Su ürünleri Kanunu

(Resmî Gazete ile yayımı : 4 . 4 . 1971 - Sayı : 13799)

No.
1380

Kabul tarihi
22 . 3 . 1971

BÖLÜM - I

Genel hükümler

Şimul

MADDE 1. — Denizlerde ve içsularda su ürünleri istihsalı bu kanun hükümlerine tabidir.

Tarifler

MADDE 2. — Bu kanunda geçen terimlerin tarifleri aşağıdadır :

Su ürünleri : Denizlerde ve içsularda bulunan bitkiler ile hayvanlar ve bunların yumurtalarıdır.

(Kara avcılığı Kanunu şimulüne giren hayvanlar hariç)

Su ürünleri müstahsılları : Deniz ve içsularda su ürünleri istihsal eden gerçek ve tüzel kişilerdir.

İstihsal yerleri : Su ürünlerini istihsale elverişli olan ve içinde veya üzerinde her hangi bir istihsal vasıtası kurulabilen, kullanılabilen su sahalarıdır.

İstihsal vasıtaları : Su ürünlerinin istihsalinde kullanılan gemiler ile her türlü malzeme, teçhizat, alet, edevat, yemler, takım ve tesislerdir.

İçsular : Göller, suni göller, lágünler, baraj gölleri, bentler, regülâtörler, kanallar, arklar, akarsular, mansaplar, üretme ve yetiştirme yerleridir.

Lágünler : Denizle irtibatı ve denizin etkisi altında bulunan göllerdir.

Mansaplar : Akarsuların göl veya denizlere açıldığı bölgelerde akarsuyun etkisi altında kalan su ürünleri istihsaline elverişli sahalarıdır.

Üretme ve yetiştirme yerleri : Su ürünlerini üretmek ve yetiştirmek için yapılan tesislerdir.

Dalyan yeri : Bir veya mütaaddit sabit yahut muvakkat dalyan kurmaya elverişli istihsal sahalarıdır.

Sabit dalyan : Denizlerde ve içsularda su ürünleri istihsal etmek için kazık, çit, çubuk, tel, taş veya beton ve benzeri manialarla çevrilmek suretiyle, sınırları değişmeyecek şekilde kurulan veya tabii olarak çevrilmiş su sahalarından meydana getirilen diple irtibatlı tesislerdir.

Muvakkat dalyan (yüzer) : Şamandıra, duba, tekne ve saireye bağlı ağlarla çevrilmek suretiyle kurulan su mahsulleri istihsaline mahsus tesislerdir.

Voli yeri : Deniz ve içsularda su ürünleri istihsaline elverişli, sahile bitişik ve sınırları belli su sahalarıdır.

Dip trolu : Bir veya daha çok gemiler ile çekilmek suretiyle zemin üzerinde sürütülerek dip su ürünlerini istihsale mahsus trol ağları ve bu ağlarla yapılan su ürünleri istihsalidir.

Orta su trolu : Munhasıran göçmen balıkların istihsaline mahsus, dibe temas etmeksizin suyun ortasından veya yüzüne yakın kısımdan çekilen trol ağları ve bunlarla yapılan su ürünleri istihsalidir.

Kombine trol : Dip ve orta su trolunu yapmaya elverişli trol ağları ve bunlarla yapılan su ürünleri istihsalidir.

Gemi : Tonajı ve adı ne olursa olsun, denizlerde ve içsularda su ürünleri araştırmasında, istihsalinde, naklinde, işlenmesinde kullanılan kayak, sandal, yelkenli, şat, salmavna gibi vasıtalarla buharlı veya motorlu bilûmum yüzer vasıtalarıdır.

BÖLÜM - II

Su ürünleri istihsalı

A) Su ürünleri istihsal ruhsatı

Ruhsat tezkeresi

MADDE 3. — Su ürünleri istihsalini bir nizamla bağlamak maksadiyle (Su ürünleri ruhsat tezkeresi) ihdas olunmuştur.

Su ürünleri müstahsılı gerçek kişiler kendileri için ve tüzel kişiler, tüzel kişilikleri adına ruhsat tezkeresi almak zorundadırlar.

Su ürünleri istihsalinde kullanılan gemiler için bunların sahip veya donatanları da, ayrıca ruhsat tezkeresi almakla mükelleftirler.

Ruhsat tezkereleri ilgili dairelerin mütalâası alınmak suretiyle valiliklerce verilir.

Ruhsat tezkerelerinin talep vukuunda ilgililere gösterilmesi mecburidir.

Orman bölgelerinde veya sulama tesislerinin bulunduğu sularda su ürünleri istihsal edecek müstahsıllar, ruhsat tezkerelerini mahallî orman ve Devlet Su İşleri Teşkilâtına önceden vize ettirmeye mecburdurlar.

Munhasıran spor maksadiyle yasak olmıyan bölgelerde ufak vasıtalarla su ürünleri istihsal edecek Türklerle yabancı turistler ruhsat tezkeresi almak mecburiyetinde değildir.

Ruhsat tezkerelerinin verilme tarzı, şekil ve muhteviyatı ile müddeti ve yenilenmesine ait esaslar bir tüzükle tesbit olunur. Bu maddedeki tezkereler (hiçbir harc ve resim alınmaksızın) verilir.

Denizde can ve mal koruma hakkındaki 4922 sayılı Kanun ile buna müteferri tüzük ve yönetmelik hükümleri saklıdır.

B) Su ürünleri istihsal yerleri

Kamu tüzel kişilerine ait istihsal yerlerinin kiralanması

MADDE 4. — Hazinesinin veya Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğünün mülkiyetinde veya Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan baraj, dalyan, voli yerleri, göller, havuzlar, nehirler ve nehir ağızlarındaki su ve av yerleri ile deniz ve içsulardaki su ürünleri istihsal hakkı, o yerde kurulan ve üyeleri 5 yıldan az olmamak üzere tüzüğüne göre istihsal bölgesinde ikamet eden ve yönetmelikle tesbit edilecek şartları haiz olan kooperatif birliği, kooperatif veya köy birliklerine 2490 sayılı Kanuna tabi olmaksızın öncelikle ve pazarlık suretiyle ilgili bakanlıkların mütalâası alınarak Tarım Bakanlığınca kiraya verilir.

Bu gibi yerleri kiralyan Kooperatif Birliği veya köy birlikleri bu haklarını başkalarına devredemezler.

İlânı takiben bir aylık süre içinde böyle bir talep vâkı olmazsa özel ve tüzel kişilere 2490 sayılı Kanun gereğince ilgili bakanlıkların mütalâası alınarak kiralanır.

Kira şartnamelerinin teknik şartları ve süreleri mahallerinin özellikleri nazara alınarak ilgili bakanlıklarca tesbit olunur.

Üretim havuzu kurulacak istihsal yerleri istisnai olarak 30 seneye kadar kiraya verilebilir.

Istihsal yerlerinin sınırlandırılması

MADDE 5. — Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan istihsal yerlerinin sınırları, Tarım Bakanlığı temsilcisinin başkanlığında Maliye Bakanlığının tâyin edeceği bir temsilci ile mahallî kadastro veya tapu memuru o yerin suih hukuk hâkimliğince tâyin edilecek birisi araştırma müesseselerinden ve ikisi su ürünleri istihsalinden anlıyan üç bilirkişiden kurulu bir heyet marifetiyle teamülen malûm ve muayyen bulunan veya kira mukavele veya şartnamelerinde göste-

rıldığı vechile üç nüsha zabıt ve krokiyle tesbit olunur. Bu zabıt ve krokilerin bir nüshası Ticaret, bir nüshası Maliye bakanlıklarına verilir. Bir nüshası da mahallî tapu dairesince hıfzolunur. Tarım Bakanlığınca, zabıt ve kroki Resmî Gazete ile yayınlanır.

Deniz dalyanları ile voli yerlerinin ve mansapların sınırlarının tesbitinde yukardaki heyete en yakın liman dairesi temsilcisi, Devlet Su İşlerinin mülkiyet ve işletmesindeki yerlerde ise bu Genel Müdürlük temsilcisi de katılır.

Hazinenin ve Devlet Su İşlerinin mülkiyetinde olan istihsal yerlerinin sınırlarının tesbitinde birinci fıkra hükmü uygulanmaz.

Bu maddede zikredilen heyette vazife gören memurların harcırahları ile bilirkişiler için mahkemece takdir edilecek ücret Tarım Bakanlığı tarafından ödenir.

Yeni istihsal yerleri

MADDE 6. — Yeniden kurulacak veya kendiliğinden teşekkül eden istihsal yerlerinin sınırlarının tesbitinde de 5 nci madde hükümleri uygulanır.

Kamu tüzel kişileri istihsal yerlerindeki değişiklikler

MADDE 7. — Genel, katma ve özel bütçeli idareler ile Devletin ve Kamu İktisadi Teşebbüslerinin hüküm ve tasarrufu altında bulunan istihsal yerlerine akar su bağlanması, buraların genişletilmesi, doldurulması, kurutulması, kısmen veya tamamen şeklinin değiştirilmesi gibi su ürünleri istihsaline tesir edebilecek teşebbüslerde önceden Tarım Bakanlığının mütalâası alınması lâzımdır.

Baraj ve suni göllerde alınacak tedbirler

MADDE 8. — Baraj göllerine veya ihdas olunacak diğer suni göllere su verilmeden önce su ürünleri bakımından alınması gereken tedbirlerin tesbiti için ilgililerce Tarım Bakanlığına müracaat olunması ve Bakanlıkça lüzum gösterilen tedbirlerin alınması gereklidir.

Su ürünlerini zarardan koruyacak tedbirler

MADDE 9. — İfşuların sulama, enerji istihsalı gibi maksatlarla kullanılması halinde bu sularda mevcut su ürünlerinin yaşama, üreme, muhafaza ve istihsalini zarardan koruyacak tedbirlerin ilgililer tarafından alınması şarttır. Bu tedbirlerin nelerden ibaret olduğu Tarım Bakanlığınca tesbit olunur.

Kamu tüzel kişilerine ait dalyanlardan geçiş

MADDE 10. — Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan dalyanların kiracıları veya bunları işletenler belirli bir geçim veya istihsal faaliyetinin icabı olarak bazı iş ve sanat erbabının dalyanın faaliyetine zarar vermemek şartıyla, kendi vasıtalarıyla dalyandan geçmelerine müsaade etmekle mükelleftir.

Geçiş şartları ile dalyandan geçeceklerin riayet edecekleri hususlar icap ve teamüller de nazara alınarak Tarım Bakanlığınca tesbit ve ilân olunur.

Hazinenin veya Devlet Su İşlerinin özel mülkiyetinde bulunan yerlerde geçiş hakkı Medeni Kanun hükümlerine göre tesbit olunur.

Dalyan civarındaki voli yerlerinden faydalanma

MADDE 11. — Dalyan sınırları içinde veyadışında Hazineye veya Devlete ait voli yerleri ayrıca kiraya verilmedikçe veya işletilmedikçe, bütün su ürünleri müstahsılları buralardan serbestçe faydalanabilirler.

Ancak dalyan sınırları içinde olup, mevsimine göre muayyen yerlerde kurulu bulunduğu zamanlarda dalyanın avlusu cihetindeki Hazineye veya Devlete ait voli yerlerinden faydalanma hakkı dalyan sahip veya kiracılarına aittir. Dalyanın arkasında kalan Hazineye ait voli yerlerinden dalyan kurulu bulunduğu zamanlarda dahi bütün su ürünleri müstahsılları faydalanabilir.

Bu madde hükmü, özel mülkiyetteki dalyanlarda da uygulanır.

Özel mülkiyetteki dalyan ve voli yerleri ile bunların kamulaştırılması

MADDE 12. — Medeni Kanunun yürürlüğe girmesinden evvel sahipleri adına tapuya tescil edilmiş olan dalyan ve voli yerleri (olağanüstü sebeplerin devam ettiği müddet içindeki inkıtlar haric olmak üzere) sahipleri tarafından bizzat veya kiraya verilmek suretiyle devamlı olarak 5 sene işletilmediği veya terk edildiği takdirde kamulaştırılır.

Üretim havuzları

MADDE 13. — Ticari maksatla karada üretim havuzu tesis ederek su ürünleri yetiştirmek isteyenler bu tesislerin yerini ve mahiyetini bildirmek ve işletmeye ait malûmatı havi proje ve plânları vermek suretiyle Tarım Bakanlığına müracaat etmekle mükelleftirler.

Sağlık, memleket ekonomisi, seyrüsefer, teknik ve ilmi bakımlardan mahzur bulunmadığı takdirde gerekli müsaade Tarım Bakanlığınca verilir. Deniz ve içsularda yapılacak üretim havuzları da yukardaki hükme tabidir. Ancak bu gibi üretim havuzlarının tesisine izin verilmeden önce seyrüsefer bakımından bir engel teşkil edip etmedikleri hususunda Ulaştırma Bakanlığının mütaâası alınır. Deniz ve içsularda yapılacak üretim havuzları için 4 ncü maddenin son fıkrası hükümleri tatbik olunur.

BÖLÜM - III

Geliştirme, teşvik ve himaye

A) Geliştirme

Etüt ve araştırma

MADDE 14. — Tarım Bakanlığı su ürünleri ile ilgili her türlü ilmi ve teknik araştırmaları yapmak ve yaptırmakla görevlidir.

Bu araştırmalar Tarım Bakanlığı tarafından Hidrobiyoloji Araştırma Enstitüsüne ve üniversitelerin ilgili enstitülerine ve Tarım Bakanlığı tarafından görevlendirilecek diğer yetkili uzman ve müesseselere yaptırılır.

Araştırmaları yapanlar, araştırma ve etütlerinin neticelerine göre Tarım ve Ticaret Bakanlığına teklif ve tavsiyelerde bulunurlar.

Bakanlık bu teklif ve tavsiyelerin gerçekleşmesi için gereken tedbirleri alır.

Bu araştırma ve etütlerin tahakkuku için gerekli vesait ve ödenek Tarım Bakanlığınca temin ve araştırma müesseselerine tahsis olunur.

Tarım Bakanlığı tarafından tanzim edilecek olan etüt ve araştırma programlarının esasları araştırma müesseseleri ve özel teşebbüsün katılacağı bir komite tarafından hazırlanır.

Bu hükümler özel sektörün yapacağı ve yaptıracığı araştırmalara ve bunların gerçekleşmesine mâni olmaz.

Kooperatifleşme

MADDE 15. — «Su ürünleri müstahsılları 2834 sayılı Tarım Satış Kooperatifleri ve Birlikleri hakkındaki Kanun ile 2836 sayılı Tarım Kredi Kooperatifleri ve 1163 sayılı Kanuna tabi istihsal Kooperatifleri ve meslekin özelliklerine uygun kooperatif ve birlikler kurabilirler.

Bu kooperatif ve birlikler «Su Ürünleri İstihsal Kooperatifleri», «Su Ürünleri Satış Kooperatifleri», «Su Ürünleri Satış Kooperatifleri Birliği ve Su Ürünleri Kredi Kooperatifleri» ismini alırlar.»

Kooperatif ve birliklerin anamukavename formülleri T. C. Ziraat Bankası Genel Müdürlüğü ile Ticaret Bakanlığının ilgili dairesi tarafından müştereken hazırlanır.

T.C. Ziraat Bankası su ürünleri üreten ve üretimini bizzat satan kooperatif ve şahıslara açacağı kredilerde üretim ve pazarlamada kullanılan bütün araç ve gereçler Kredi Maritim sistemi (Balık üretiminde kullanılan tekne, motor, ağ v.s. benzeri araç ve gereçleri sigortalamak şartıyla krediye karşılık gösterme esas) na göre teminat olarak kullanılacağı gibi, üretim, depolama ve pazarlama tesisleri tapu veya kira mukavelesi esasına göre de teminat olarak kullanılır.

Denizcilik Bankası da aynı esasa göre kredi açabilir.

Eğitim ve öğretim

MADDE 16. — Tarım Bakanlığı, su ürünleri istihsali ile uğraşanların meslekî bilgi ve görgülerini artırmak maksadıyla, diğer bakanlıklar ile de işbirliği yaparak uzmanlar idaresinde ücretli veya ücretsiz kurslar ve meslek okulları açabilir, propaganda eğitim ve öğretim için lüzumlu tedbirleri alır.

*Teşvik ve himaye**Muafıklar*

MADDE 17. — Gerçek ve tüzel kişilerin su ürünlerinin istihsal, muhafaza, işleme ve nakliyesine mütaallik faaliyet kollarına yapacakları yatırımlar hakkında 31 . 12 . 1960 gün ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununa 202 sayılı Kanunun 16 ncı maddesi ile eklenen 8 nci bölümün ek 3 ncü maddesindeki yatırım indirimi nisbeti % 100 olarak uygulanır. 202 sayılı Kanunun geçici 7 ncü maddesi ile 199 sayılı Kanunun geçici 4 ncü maddesi uygulanmaz.

Kurulmuş ve kurulmakta olan balıkçı barınaklarına ilâve edilen üstyapı tesislerinden faydalanma hakkı kooperatif birliği veya kooperatiflere süresi on yıldan az olmamak üzere Maliye Bakanlığınca 2490 sayılı Kanun hükümlerine tabi olmaksızın pazarlıkla kiraya verilir. İlan edilen 30 günlük süre içinde kooperatiflerden talep vâkı olmazsa 2490 sayılı Kanun gereğince Maliye Bakanlığınca özel veya tüzel kişilere ihale edilir.

MADDE 18. — Su ürünlerinin istihsal ve ihracatını artırmak maksadıyla, su ürünleri istihsal ve vasıta ve malzemelerinde ithal sırasında alınan her türlü vergi, resim ve harçları indirmeye veya tamamen kaldırmaya,

Yunus balığı avcılarında gerekli tüfek ve fişekleri kooperatifler eliyle meccanen vermeye Tarım Bakanlığının taklifi üzerine Bakanlar Kurulu yetkilidir.

BÖLÜM - IV*Yasaklar ve zabıta hükümleri**Patlayıcı ve zararlı maddeler kullanma yasağı*

MADDE 19. — Bomba, torpil, dinamit, kapsül ve benzeri patlayıcı maddeler öldürücü veya uyuşturucu maddeler, sönmemiş kireç ve Tarım Bakanlığının müsaadesi alınmaksızın elektrik cereyanı, elektroşok ve hava tazyiki ile su ürünleri avlanması yasaktır.

Tesbit olunacak belli bir aydınlatma gücünü geçmemek üzere elektrik cereyanı ile aydınlatma ve munhasıran denizlerde olta ile avlanan su ürünlerinin denizden çıkarılmasında elektroşok usulünün uygulanması müsaadeye bağlı değildir.

Bu maddenin uygulanmasına ait esaslar tüzükte gösterilir.

Sulara zararlı madde dökülmesi

MADDE 20. — Su ürünleri veya bunları istihlâk edenlerin veya kullananların sağlığına veyahut istihsal vasıtalarına malzeme, teçhizat, alet ve edevata zarar veren maddelerin içsulara ve denizlerdeki istihsal yerlerine veya civarlarına dökülmesi veya döküleceği şekilde tesiat yapılması yasaktır.

Hangi maddelerin dökülmesinin yasak olduğu tüzükte gösterilir.

Yabancıların su ürünleri istihsalı yasağı

MADDE 21. — Türk vatandaşı olmıyan kişilerin su ürünleri istihsal etmek üzere 476 sayılı Kara Suları Kanununun 8 nci maddesinde yazılı balıkçılık sahasına veya içsulara girmeleri ve bu sulara su ürünleri istihsal etmeleri yasaktır.

Ancak, 3 ncü maddenin 7 nci bendinde yazılı yabancı turistler ile Tarım Bakanlığının müsaadesi gereğince 14 ncü maddede gösterilen etüt ve araştırma işlerinde çalışacak yabancılar bu hükümden müstesnadır.

Akar sulara engellemeler yapılması yasağı

MADDE 22. — Tarım Bakanlığının müsaadesi alınmadan akarsularda su ürünlerinin geçmesine veya yetişmesine engel olacak şekilde ağlar kurulması, bent, çit ve benzeri engeller yapılması yasaktır.

Akarsular üzerinde kurulmuş ve kurulacak olan baraj ve regülâtör gibi tesislerde su ürünlerinin geçmesine mahsus balık geçidi veya asansörlerin yapılması ve bunların devamlı olarak işler durumda bulundurulması mecburidir.

Genel yasaklar, tahdit ve mükellefiyetler

MADDE 23. — a) Su ürünleri istihsalinde kullanılan istihsal vasıtalarının haiz olmaları gereken asgari vasıf ve şartlar ile bunların kullanma usul ve esasları;

b) Sağlık, memleket ekonomisi, seyrüsefer, teknik, ilmî bakımlardan bölgeler, mevsimler, zamanlar, su ürünleri cinsleri, çeşitleri, ağırlık, irilik, büyüklük gibi vasıfları ve istihsal yasak olan su ürünlerinden ârizi olarak istihsal olunanların deniz veya içsulara iadeleri veya bunlar için yapılacak sair muameleler tüzükte düzenlenir.

Su ürünlerinden yapılacak insan gıdaları ile sanayide kullanılacak maddelerin imalât, standardizasyon, iç tüketim, ihracat ve bunların kontrol usulleri tüzükte düzenlenir.

Trol

MADDE 24. — a) İçsular, Marmara Denizi, İstanbul ve Çanakkale boğazlarında her çeşit trol ile su ürünleri istihsalı yasaktır.

ilmî maksatlarla yapılacak incelemelerde trol kullanılabilir.

b) Kara sularımız dâhilinde dip trolü ile su ürünleri istihsalı şekli ayrı bir tüzükte düzenlenir. Bu tüzük hükümlerine aykırı olarak dip trolü ile su ürünleri istihsalı yasaktır.

- c) Orta su trolu hakkında 23 ncü madde hükümleri uygulanır.
Ancak orta su trolunun dip trolu olarak kullanılması yasaktır.
- d) Munhasıran sünger avında kullanılan kankava troidan sayılmaz.

Yasak su ürünlerinin satışı, nakli ve imalâta kullanılması memnûiyeti

MADDE 25. — Zamanlar, mevsimler, cins, nev'i, çeşit, irilik, ağırlık, büyüklük itibariyle istih-sali yasak olan su ürünlerinin, yasağın devam ettiği müddet zarfında her ne suretle olursa olsun satışı, nakli, imalâta kullanılması yasaktır.

19, 24 ncü maddeler hükümlerine aykırı olarak istihsal edilen su ürünleri zabıt ve müsadere edilerek haklarında 29 ve 34 ncü madde hükümleri uygulanır.

BÖLÜM - V

Balikhaneler

Balikhaneler ve satış üzerinden alınacak ücret

MADDE 26. — Balikhaneler, su mahsüllerinin açık artırma ile toptan satışının yapıldığı, muhafaza edildiği ve sıhhi kontrolünün sağlandığı yerlerdir.

Balikhaneler Ticaret Bakanlığına bağlıdır.

Bakanlık tarafından yapılır ve idare olunurlar. Ancak balikhane yapılıncaya kadar belediyelerin idaresi devam eder.

Balikhane yapı projeleri, Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığının mütalâası alınarak Ticaret Bakanlığınca yapılır.

Ticaret Bakanlığınca idare edilen balikhanelerde alınacak ücretin miktarı satış bedelinin % 5 ini geçemez.

Bunun dışında her ne nam ile olursa olsun başkaca bir resim ve ücret alınamaz.

Ücret tarifesi Ticaret ve Tarım Bakanlıklarınca müştereken hazırlanır.

Bu ücretin yarısı belediye hissesi olarak ayrılır ve ertesi ayın onuna kadar belediyeye ödenir.

Balikhane dışında satış yasağı

MADDE 27. — İstihsal olunan su ürünlerinden karaya çıkarılanların ilk satışı balikhanelerde yapılır.

Balikhanelerde satılması mecburi olan su ürünlerinin satış usul ve esasları, balikhanelerde satılması mecburi olmayan asgari miktarlar bir tüzükle düzenlenir.

Bu hüküm balikhanesi bulunmayan yerlerde uygulanmaz.

BÖLÜM - VI

Çeşitli hükümler

Bilgi ve belge vermek

MADDE 28. — Tarım Bakanlığı, su ürünleri müstahsılları ile su ürünleri ile işigal eden tacir, sanayici ve esnaftan bu işlerine mütaallik lüzumlu göreceği bilgileri ve belgeleri isteyebilir. İstenilen bilgi ve belgeleri ilgililer tâyin edilen müddet içinde ve istenilen şekilde vermeye mecburdurlar.

Bu madde gereğince verilen ferdî ve hususi bilgi ve belgeler ifşa edilemeyeceği gibi verenler aleyhine delil ve vesika olarak da kullanılmaz.

Yasak vasıta ve hükümlerin istisnaen kullanılması

MADDE 29. — Ticaret ve Tarım Bakanlıkları munhasıran ilmî ve teknik etüt ve araştırmalar yapılması maksadiyle ve su ürünleri avcılığında kullanılması yasak vasıta ve usullerin muayyen yerlerde ve muayyen müddetle, bu hususta vazifeli ve salâhiyetli kıldığı kimseler tarafından kullanılmasına müsaade edebilir.

Yasak vasıta ve usullerle yapılan ilmî ve teknik etüt ve araştırmalardan elde edilen su mahsulleri hiçbir suretle satılamaz, gerekirse imha olunur.

Ödenek

MADDE 30. — Bu kanunun 14, 16 ncı maddelerinde yazılı işlerin gerektirdiği giderleri karşılamak üzere her yıl Tarım Bakanlığı bütçesine lüzumlu ödenek konulur.

Teftiş ve murakabe

MADDE 31. — Ticaret ve Tarım Bakanlıkları su ürünleri müstahsıllarını, su ürünleri ile iş-tigal eden tacir, sanayici ve esnaf ile bunların işyerlerini, balıkhaneleri, istihsal yerlerini ve istihsal vasıtalarını Bakanlık Teftiş Kurulu vasıtasıyla teftiş ve kontrol ettirerek mevzuata göre gerekli muameleyi yapmaya yetkilidir.

Bu bakanlıklar diğer memurlarına da bu görevi verebilir.

BÖLÜM - VII

Usul hükümleri

Muhakeme usulü

MADDE 32. — Bu kanunda yazılı suçlara ait takibat Meşhut Suçlar Kanunu hükümlerine göre yapılır.

20, 21, 24 ncü maddelerdeki suçlara ait dâvalar asliye ceza mahkemelerinde, bu kanunda yazılı diğer suçlara ait dâvalar sulh ceza mahkemelerinde görülür.

MADDE 33. — Tarım ve Ticaret Bakanlıkları teşkilâtında ve Bakanlığa bağlı su ürünleri ile ilgili teşekküllerde su ürünlerinin, deniz ve içsuların muhafaza ve murakabesi ile vazifelendirilen memur ve hizmetlileri ile emniyet ve jandarma kuvvetleri bu kanunla ve bu kanuna istinaden konulan yasaklardan dolayı, bu kanun şümulüne giren suçlar hakkında zabıt varakası tutmak, suçta kullanılan istihsal vasıtalarını zaptetmek ve bunları, 34 ncü madde hükmü mahfuz kalmak şartı ile, adli mercilere teslim etmekle vazifeli ve yetkilidirler.

Gümrük sahil ve orman muhafaza teşkilâtı mensupları, belediye zabıtası âmir ve memurları, kamu tüzel kişilerine bağlı muhafız bekçi ve korucular ile gümrük, belediye ve Hükümet veteriner ve doktorları, Ticaret ve Tarım bakanlıkları memurları ile Emniyet ve Jandarma teşkilâtının bulunmadığı yerlerde köy muhtar ve ihtiyar heyetleri üyeleri yukarıdaki görevleri yapmaktaki mükelleflerdir.

Zaptedilen su ürünleri

MADDE 34. — Zaptolunan su ürünlerinden insan gıdası olarak kullanılanların, muhakeme neticesine kadar muhafaza edilmesi mümkün değilse en yakın veteriner hekim veya Hükümet, belediye veya sağlık merkezi tabiplerinden birine veya Devlet hastanesinde muayene ettirilmek suretiyle insan gıdası olarak istihlâkinde mahzur görülmiyenler derhal mahallin en büyük maliye me-

murı marifetiyle ve Maliye teşkilâtı bulunmayan yerlerde belediye veya ihtiyar heyeti tarafından en yakın satış yerinde açık artırma suretiyle satılır.

Satışa ait bir zabıt varakası tanzim olunarak satış bedeli tabkikat meticesine kadar adli mercilerin emrinde olmak üzere Maliye veznesine emaneten yatırılır.

Sanığın mahkûmiyetinin kesinleşmesi halinde satış bedeli ilgili vezneye gönderilir.

Zaptolunan su ürünlerinden kullanılması veya istihlâki mahzurlu görülenler yetkililerin raporlarına müsteniden sanayide kullanılır veya imha olunarak keyfiyet bir zabıtla tevsih edilir.

Zaptedilen su ürünlerinden insan gıdası olarak kullanılmayan ve muhafaza meticesine kadar muhafazasına imkân olmayanlar için de yukarıdaki esaslar uygulanır.

Müsadere olunan eşya ve su ürünleri

MADDE 35. — Bu kanun hükümlerine göre mahkemece müsaderesine karar verilen muhafazası mümkün su ürünleri ile istihsal vasıtaları hüküm kesinleştikten sonra bedeli ilgili vezneye gönderilmek üzere Maliye veznesine emaneten yatırılır.

Yasak olan eşyadan satış mahzurlu görülenlerin imhasına ve imha şekline mahkeme karar verir.

BÖLÜM - VIII

Ceza hükümleri

Cezalar

MADDE 36. — Bu kanundaki ve bu kanuna müsteniden çıkarılacak tüzüklerdeki yasak ve tahditlerle mükellefiyetlere aykırı hareket edenlere verilecek cezalar aşağıda gösterilmiştir :

a) 1. Üçüncü maddenin ikinci fıkrasına göre ruhsat tezkeresi almadan su ürünleri istihsal edenler 7 nci fıkraya göre ruhsat tezkeresi almakla mükellef olmadıkları halde bu fıkradaki gaye ve maksat dışında su ürünleri istihsal edenler 6 ncı fıkra gereğince ruhsat tezkerelerini yetkili mercilere vize ettirmeden fıkrada gösterilen yerlerde su ürünleri istihsal edenler 50 liradan 500 liraya kadar,

2. Üçüncü maddenin üçüncü fıkrası gereğince gemileri için ruhsat tezkeresi almayan gemi sahip veya donatanları 100 liradan 500 liraya kadar,

3. Ruhsat tezkerelerini talep vukuunda ilgililere göstermeyenler 10 liradan 100 liraya kadar, Hafif para cezası ile cezalandırılır.

b) 13 ncü madde gereğince Tarım Bakanlığında müsaade almadan üretme havuzu kuranlar 500 liradan 1 000 liraya kadar hafif para cezası ile cezalandırılır.

Gerekli niteliğe haiz olmayan ve ıslahı mümkün bulunmayan tesislerin faaliyetleri men ve masrafları failine aidolmak üzere kaldırılmasına karar verilir.

c) 19 ncü maddedeki yasaklara göl ve akar sularda riayet etmeyenler 3 aydan 6 aya kadar hapis cezası ile birlikte 100 lira ilâ 500 liraya kadar ağır para cezası ile.

19 ncü maddedeki yasaklara denizlerde riayet etmeyenler 6 aydan 2 seneye kadar hapis cezası ile birlikte 5 000 lira ilâ 10 000 liraya kadar ağır para cezası ile cezalandırılır.

d) 20 nci maddeye göre çıkarılacak tüzükteki yasak ve tahditlerle mükellefiyetlere riayet etmeyenler 50 liradan 500 liraya kadar ağır para cezası ile cezalandırılır.

Suç fabrika, imalâthane ve atelye gibi tesis sahipleri tarafından işlendiği takdirde 500 liradan 5 000 liraya kadar ağır para cezası hükmolunur. Bu gibilerin faaliyetleri menedilmekle beraber masrafları kendilerine aidolmak üzere tesislerinin zarar vermeyecek hale getirilmesine karar verilir.

e) 21 nci maddenin birinci bendindeki suç işleyen şahıslar 2 seneden 4 seneye kadar hapis cezası ile cezalandırılır ve istihsal ettikleri su ürünleri ile bunların istihsalinde kullanılan istihsal vasıtaları zapt ve müsadere olunur.

Su ürünleri istihsalinde 19 ncu maddedeki yazılı maddeler gemilerde bulunması yahut, 27 nci madde gereğince hazırlanacak tüzüğe aykırı hareket edilmesi halinde verilecek hapis cezası bir yıldan aşağı olamaz.

f) 22 nci maddeye aykırı hareket edenler 100 liradan 1 000 liraya kadar hafif para cezası ile cezalandırılır. Bu gibilerin faaliyetleri men edilmekle beraber masrafları kendilerine aidolmak üzere mânilerinin zarar vermiyecek hale getirilmelerine karar verilir.

g) 23 ncü maddenin (a) bendine göre çıkarılacak tüzüğe aykırı hareket edenler 500 liradan 1 000 liraya kadar ağır para cezası ile cezalandırılır. Ve suç konusu su ürünleri zapt ve müsadere olunur.

Aynı maddenin (b) bendine göre çıkarılacak tüzüğe aykırı hareket edenlere 500 liradan 5 000 liraya kadar ağır para cezası verilir ve suç konusu su ürünleri zapt ve müsadere olunur. Bu kabül su ürünlerini bilerek satanlar, nakledenler veya bunları imalâtında kullananlara 200 liradan 1 000 liraya kadar ağır para cezası verilir. Ve ayrıca suç konusu su ürünleri zapt ve müsadere edilir.

h) 24 ncü maddenin (a), (b), (c), (d) fıkraları ile bu maddeye ait tüzükteki dip trola mütaallik yasak ve tahditlere ve mükellefiyetlere aykırı hareket edenler bir yıldan 3 yıla kadar hapis cezası ile birlikte 2 000 liradan 20 000 liraya kadar ağır para cezası ile cezalandırılır. Ve istihsal olunan su ürünleri zapt ve müsadere olunur.

Tekerrür halinde 2 misli cezaya hükmölunur ve suç konusu su ürünlerinin istihsalinde kullanılan istihsal vasıtaları da zapt ve müsadere edilir.

Yasak bölgelerde veya yasak zaman ve mevsimlerden diptrollu ağları denizde veya toplanıp boldoya alınmış durumda tesbit edilenlerle göz açıklıkları tâyin olunan asgari ölçülerden küçük diptrollu ağlarını her ne suretle olursa olsun gemilerinde bulunduranlar da yukardaki fıkraya göre cezalandırılır.

Orta su trolunu veya kombine trollu diptrollu olarak kullananlar hakkında yukardaki 1 ve 2 nci fıkralarda yazılı cezalar verilir.

24 ncü maddedeki yasaklara ve tahditlere aykırı olarak istihsal edilmiş su ürünlerini satanlar, nakledenler veya bunları imalâtında kullananlara 500 liradan 1 000 liraya kadar ağır para cezası hükmölunmakla beraber ayrıca suç konusu su ürünleri de zapt ve müsadere olunur.

i) 25 nci madde ile satışı, nakli ve imalâta kullanılması yasak edilen su ürünlerini satanlar, nakledenler veya imalâta kullananlar hakkında 100 liradan 500 liraya kadar hafif para cezası hükmölunur. Ve ayrıca suç konusu su ürünleri zapt ve müsadere edilir.

j) 27 nci maddedeki balıkthane dışında satış yapma yasağına riayet etmeyenler 100 liradan 1 000 liraya kadar hafif para cezası ile cezalandırılır ve suç konusu su ürünleri zapt ve müsadere olunur.

k) 28 nci madde gereğince Tarım Bakanlığı tarafından istenilen malûmatı vermeyenler veya yanlış malûmat verenler 100 liradan 1 000 liraya kadar ağır para cezası ile cezalandırılır.

BÖLÜM - IX

Yürürlük hükümleri

Tüzükler

MADDE 37. — Kanunun 19, 20, 23, 24 ve 27 nci maddelerine ait tüzükler kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren en geç 6 ay içinde yürürlüğe konulur.

MADDE 38. — Bu kanunun 7, 8, 9, 10 ve 22 nci maddelerinde öngörülen hususlarda 6200 sayılı Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü vazife ve salâhiyetleri hakkındaki Kanunda Devlet Su İşlerine tanınan haklar ve yetkileri bâkidir.

Yürürlükten kaldırılan hükümler

MADDE 39. — 27 Ağustos 1287 tarihli Dersaadet ve Bilâdi Selâsede Midye ve İstiridye ihracı hakkındaki Nizamname, 18 sefer 1299 tarihli Zabıtai Saydiye Nizamnamesi, 19 Nisan 1298 tarihli Dersaadet ve Tevabii Balıkhane İdaresine dair Nizamname, 6 Nisan 1340 tarihli İstanbul ve Tevabii Balıkhanesine mütaallik Nizamnamesinin birinci ve üçüncü maddelerinde muharrer rüsumun tezyidine dair 465 sayılı Kanun, 18 Sefer 1299 tarihli Zabıtai Saydiye Nizamnamesine bâzı mevad tezyiline dair 18 . 1 . 1926 tarih ve 721 sayılı Kanun, 22 Nisan 1926 tarihli ve Zabıtai Saydiye ve İstanbul ve Tevabii Balıkhane İdareleri Nizamnamelerinin bâzı mevaddını muaddil 820 sayılı Kanun, 5639 sayılı Kanunun 3, 4 ve 5 nci maddeleri Kaçakçılığın Men ve Takibine dair 1918 sayılı Kanunun bâzı maddelerinin tadiline dair 6829 sayılı Kanunun 2 nci ek maddesinin IV No. lu bendi ile 5887 sayılı Harclar Kanununun 10 ncu cetvelin 57 No. su yürürlükten kaldırılmıştır.

815 sayılı Kabotaj Kanununun 3 ncü maddesindeki yasaklar bu kanunun 3 ncü maddesinin 7 nci bendine uygun hareket eden yabancı turistler ile 14 ncü maddeye göre etüt ve araştırma işlerinde çalıştırılacak yabancılara uygulanmaz.

Bu kanunun uygulanmasında diğer kanunların bu kanuna aykırı olan hükümleri tatbik olunmaz.

GEÇİCİ MADDE 1. — Bu kanunun yayımlandığı tarihte genel hükümlere göre kurulmuş olan su ürünleri kooperatiflerinden 15 nci maddeye göre Tarım Satış Kooperatifleri ve birlikleri ile Tarım Kredi Kooperatifleri ve 1163 sayılı Kooperatifler kanunlarına göre teşkilatlanmak isteyenler statülerinde âdi Genel Kurul toplantıları için derpiş olunan toplanma ve karar nısapları ile kooperatiflerini feshedebilirler.

GEÇİCİ MADDE 2. — Bu kanunun 19, 20, 23, 24 ve 27 nci maddelerine ait tüzükler yürürlüğe girinceye kadar 39 ncu maddede yazılı hükümlerin alâkalı kısımlarının uygulanmasına devam olunur.

GEÇİCİ MADDE 3. — Su Ürünleri Teşkilât Kanunu yürürlüğe girinceye kadar bu kanunun kiralamalara ilişkin hükümleri Maliye Bakanlığınca yerine getirilir.

MADDE 40. — Bu kanunun 15 nci maddesi ile geçici birinci maddesi hükümleri yayımı tarihinde, diğer hükümleri yayımından altı ay sonra yürürlüğe girer.

MADDE 41. — Bu kanunun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BU KANUNA AİT TUTANAKLAR

Millet Meclisi			Cumhuriyet Senatosu			Millet Meclisi			
Cilt	Birleşim	Sayfa	Cilt	Birleşim	Sayfa	Cilt	Birleşim	Sayfa	
5	78	780)			2	27	204	
13	59	578) Devre :	53	68	579	5	84	83
36	90	292:315) 2	54	7	339	10	36	58,59:68
		92			8	378		37	78:100
		97			11	431:461	12	74	331,332
		98			16	598:599	75		347:364
				55	24	212:223			
					26	272:332			

I - Gereğçeli 210 ve 210 a 1 nci ek; 157 ve 157 ye 1 nci ek; 157 ye 2 nci ek S. Sayılı basmayazılar Millet Meclisinin 90, 36 ve 75 nci birleşimlerine, 1281 ve 1281 e 1 nci ek S. Sayılı basmayazılar Cumhuriyet Senatosunun 11 ve 24 ncü Birleşim tutanağına bağlıdır.

II - Bu kanunu; Millet Meclisi Gümrük ve Tekel, İşçileri, Ticaret, Maliye, Adalet, Tarım ve Plân komisyonlarından kurulu Geçici, Cumhuriyet Senatosu Mali ve İktisadi İşler, İşçileri, Anayasa ve Adalet, Tarım, Bütçe ve Plân komisyonlarından kurulan Geçici ile Karma komisyonları görüşmüştür.

III - Esas No. : 1/190, 1026.